

Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності і охорона праці»

Вибіркова дисципліна: загальної підготовки.

Циклова комісія з загальної підготовки.

Редакція: 2022р.

Викладач(і): Шибаєва Наталя Олегівна.

Вивчається на 3 семестрі (2 курс, 1 семестр)

Обсяг 90 годин.

З них аудиторні 34 год у вигляді лекційних занять **3 семестр - 2год/тиждень.**

Практичних і лабораторних занять не передбачено.

Підсумкова форма контролю: залік

Самостійна робота: - 56 годин. Самостійна робота здобувача відбувається впродовж семестру та складається з підготовки до аудиторних занять, заліку.

Консультації: здійснюються викладачем впродовж семестру згідно розкладу.

Мета дисципліни:

полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

Завдання дисципліни:

вивчення дисципліни „Безпека життєдіяльності і охорони праці” є засвоєння таких питань, як класифікація та загальні закономірності виникнення небезпек, їх властивості, наслідки впливу на організм людини; теоретичні основи безпеки життєдіяльності, зокрема, види ризику, методи його визначення та зниження; основи захисту здоров'я та життя людини і середовища її проживання від небезпек як повсякденного характеру, так і в умовах надзвичайних ситуацій. Особлива увага приділена вивченню характеристик таких техногенних факторів впливу на життєдіяльність, як шум, вібрація, електромагнітні та іонізуючі випромінювання, а також методам і приладам екологічного моніторингу.

Тематика та види навчальних занять

Усі заняття проводяться як комплексні, а саме - як поєднання лекційного матеріалу та усного опитування. Орієнтовна кількість лекційного матеріалу – 36 год, а усних опитувань 4 год.

Навчання складається з 2 модулів:

Модуль 1. Безпека життєдіяльності

1. Вступ. Теоретичні основи БЖД.
2. Природні загрози, характер їх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.
3. Небезпеки життєдіяльності у виробничій сфері і побуті.
4. Соціально-політичні небезпеки, їх види та особливості. Соціальні та психологічні чинники ризику. Поведінкові реакції населення у надзвичайних ситуаціях.
5. Природа, джерела і наслідки впливу на організм людини іонізуючих випромінювань.
6. Медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я.
7. Життєдіяльність в сучасному урбанізованому середовищі.
8. Безпека життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій.
9. Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку надзвичайних ситуацій.

Модуль 2. Основи охорони праці

1. Правові та організаційні питання охорони праці.
2. Загальні питання охорони праці.
3. Державне управління охороною праці, держаний нагляд і громадський контроль за охороною праці.
4. Організація охорони праці на підприємстві.
5. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.
6. Основи техніки безпеки. Загальні вимоги безпеки до техобладнання та техпроцесів.
7. Електробезпека.

Оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання та визначення відповідності якості навчання до поточних опитувань та підсумкового контролю наведено в табл. 5.1

В організації навчального процесу під час вивчення дисципліни застосовують підсумкову форму контролю у вигляді заліку. Контроль виконується за критеріями у табл. 5.1.

Форма оцінювання робіт та підсумкового контролю: за національною школою і шкалою ECTS.

Оцінки за шкалою ECTS відповідають наступним балам для розрахунку середнього:

A – 5 бал, **B** – 4,5 бал, **C** – 4 бал, **D**- 3,5 бал, **E** – 3 бал, **FX,F** – 0 бал

Таблиця 5.1 – Критерії оцінювання поточних та підсумкових робіт з теоретичних питань

Оцінка за нац. шк.	ECTS	Критерії оцінювання виконання КР.
Відмінно	A	студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає навчальній програмі дисципліни; вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних рішеннях, може аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь.
Добре	B	студент демонструє гарні знання, добре володіє навчальним матеріалом, що відповідає навчальній програмі дисципліни; вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності.
Добре	C	студент в загальному добре володіє навчальним матеріалом, знає його основні, що відповідають навчальній програмі дисципліни; вміє пояснити основні положення виконаних завдань, та дати правильні відповіді про зміну результату при заданій зміні вихідних параметрів; помилки у відповідях не є системними.
Задовільно	D	студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений навчальною програмою дисципліни, розуміє постановку стандартних практичних завдань; розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, але допускає значну кількість неточностей і помилок, які може усувати за допомогою викладача.
Задовільно	E	студент має певні знання, передбачені в навчальній програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий; з труднощами розуміє основні положення, що є визначальними в курсі та постановку стандартних практичних завдань.
Незадовільно	FX	студент може відтворити окремі фрагменти з курсу; відповіді в більшості є невірними і необґрунтованими; відсутня цілісність розуміння навчального матеріалу з дисципліни.
	F	студент повністю не виконав вимог навчальної програми дисципліни; знання на всіх підсумкових етапах навчання є фрагментарними; не допущений до складання заліку.

Посилання на рекомендовані джерела

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Грибан В.Г. Безпека життєдіяльності та охорона праці: підручник. / В.Г. Грибан, А.Є. Фоменко, Д.Г. Казначеев. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 388 с.
2. Серіков Я.О. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник. / Я. О. Серіков, Л. Ф. Коженевські, М. В. Хворост ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова [та ін.]. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 255 с.
3. Сокупенко В.В. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / В. В. Сокурєнко, О. М. Бандурка, С. М. Бортник та ін. ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2021. – 308 с.
4. Мелєх Л.В. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчальний посібник / Мелєх Любомира Володимирівна. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - 219 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Стиценко Т.Є. Безпека життєдіяльності : навч. посібник. / Стиценко Т.Є., Сердюк Н.М., Пронюк Г.В., Хондак І.І. – Харків: ХНУРЕ, 2018. – 336 с.
2. Зеркалов Д.В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці : навч. посіб. / Д.В. Зеркалов – К.: Основа, 2016. – 267 с.
3. Маруненко І. М. В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці : навч.-метод. посіб. з питань проведення практичних робіт / І. М. Маруненко, М. М. Шеремета, Г.І. Волковська, Г. В. Кобеньок. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2014. – 47 с.
4. Станіславчук О.В. Безпека життєдіяльності: практикум / О.В. Станіславчук, О.Б. Горностаї, В.М. Маринич. – Л. : Сполом, 2016. – 183 с.

Політика освітнього процесу та підсумкового контролю

Активна участь в аудиторних заняттях, самостійна робота здобувача при підготовці до всіх видів аудиторних занять, присутність на консультаціях може бути відзначена на підсумковій роботі додаванням від 0,5 до 1 балу. Здобувачі зобов'язані дотримуватись принципів академічної доброчесності при виконанні підсумкової роботи (залік).

Під час всіх видів аудиторних занять здійснювати телефонні дзвінки забороняється.

Дозволяється використання будь-яких підручників, посібників, конспектів лекцій, інтернет-ресурсів під час поточних опитувань.

Заборонено використання будь-яких підручників, посібників, конспектів лекцій, шпаргалок під час проходження підсумкової роботи (заліку).

Перескладання заліку відбувається за встановленим розкладом, або після термінів перескладання індивідуально за направленням навчальної частини.